Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kuues koda laiendatud koosseisus)

23. september 2015 *

THHI — Määrus (EÜ) nr 2494/95 — Konstantse maksumääraga tarbijahindade harmoneeritud indeksid (THHI-KM) — Määrus (EL) nr 119/2013 — Omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksid — Määrus (EL) nr 93/2013 — Eurostat — Komiteemenetlus — Rakendusmeetmed — Kontrolliga regulatiivmenetlus

Liidetud kohtuasjades T-261/13 ja T-86/14,

Madalmaade Kuningriik, esindajad: M. Bulterman ja J. Langer ning kohtuasjas T-261/13 esindaja: B. Koopman,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: M. Clausen ja P. van Nuffel,

kostja,

mille ese on: kohtuasjas T-261/13 esimese võimalusena nõue tühistada komisjoni 11. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 119/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2214/96 (tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta: THHI osaindeksite edastamine ja levitamine) seoses konstantse maksumääraga tarbijahindade harmoneeritud indeksite kehtestamisega (ELT L 41, lk 1), ja teise võimalusena nõue tühistada määruse nr 119/2013 artikli 1 punkt 2; kohtuasjas T-86/14 esimese võimalusena nõue tühistada komisjoni 1. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 93/2013, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95 (tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta) rakendamiseks seoses omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksi loomisega (ELT L 33, lk 14), ja teise võimalusena nõue tühistada määruse nr 93/2013 artikli 4 lõige 1,

ÜLDKOHUS (kuues koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: president S. Frimodt Nielsen, kohtunikud F. Dehousse (ettekandja), I. Wiszniewska-Białecka, A. M. Collins ja I. Ulloa Rubio,

kohtusekretär: ametnik J. Plingers,

arvestades kirjalikus menetluses ja 27. veebruari 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

otsuse

Õiguslik raamistik ja käesolevate hagide ese

Õigusnormid Euroopa Komisjonile antud rakendusvolituste kasutamise menetluste kohta

1 EÜ asutamislepingu artikli 202 alusel võeti vastu nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, lk 23; ELT eriväljaanne 01/03, lk 124). Seda muudeti nõukogu 17. juuli 2006. aasta otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, lk 11), mille artikli 1 punktis 7 kehtestati kontrolliga regulatiivmenetlus (otsuse 1999/468 uus artikkel 5a).

2 Muudetud otsuse 1999/468 põhjendus 7a on sõnastatud järgmiselt:

„kontrolliga regulatiivmenetlust on vaja kasutada üldmeetmete puhul, mille eesmärgiks on asutamislepingu artikliga 251 sätestatud korras vastuvõetud aktide vähemoluliste sätete muutmine, sealhulgas mõningaid selliseid sätteid välja jättes või uusi vähemolulisi sätteid juurde lisades. Kõnealune menetlus peab võimaldama seadusandliku võimu kahel harul teostada kontrolli enne taoliste meetmete vastuvõtmist. Õigusakti olulisi sätteid võib muuta üksnes seaduseandja ise asutamislepingu alusel[.]”

3 Muudetud otsuse 1999/468 artikli 2 lõikes 2 on sätestatud:

„Kui [EÜ] asutamislepingu artikliga 251 sätestatud korras vastuvõetud põhiaktis on ette nähtud üldmeetmete vastuvõtmine, mille eesmärgiks on muuta selle akti vähemolulisi sätteid, sealhulgas mõningaid selliseid sätteid välja jättes või uusi vähemolulisi sätteid juurde lisades, võetakse need meetmed vastu kontrolliga regulatiivmenetluse teel.”

4 Kontrolliga regulatiivmenetluse käiku reguleerib muudetud otsuse 1999/468 artikkel 5a. Regulatiivmenetluses osaleb kontrolli teostav regulatiivkomitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana Euroopa Komisjoni esindaja. Komisjoni esindaja esitab komiteele võetavate meetmete eelnõu. Komitee esitab selle eelnõu kohta oma arvamuse (artikli 5a lõiked 1 ja 2). Seejärel erineb menetlus lähtuvalt sellest, kas kavandatavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas (artikli 5a lõige 3) või mitte või kui arvamust ei esitata (artikli 5a lõige 4). Kõigil neil juhtudel on muudetud otsuse 1999/468 artiklis 5a ette nähtud menetlus, mille kohaselt osalevad menetluses Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Parlament, kes võivad meetmete eelnõu kohta väljendada vastuseisu.

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, lk 13), artiklis 12 on ette nähtud, et otsus 1999/468 tunnistatakse kehtetuks, kuid selle otsuse artiklile 5a viitavate kehtivate alusaktide tõttu säilitatakse kõnealuse artikli toime.

Õigusnormid hinnaindeksite kohta

Määrus (EÜ) nr 2494/95

6 Tagamaks, et Euroopa Liidul on liikmesriikides võrreldavad tarbijahinnaindeksid, võttis nõukogu 23. oktoobril 1995 vastu määruse (EÜ) nr 2494/95 tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta (EÜT L 257, lk 1; ELT eriväljaanne 10/01, lk 39). Määrust tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta (edaspidi „THHI”) muudeti eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta

määrusega (EÜ) nr 596/2009, millega kohandatakse teatavaid asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaseid õigusakte nõukogu otsusega 1999/468/EÜ kontrolliga regulatiivmenetluse osas (ELT L 188, lk 14).

7 Muudetud määruse nr 2494/95 artiklis 4 „Võrreldavus” on ette nähtud:

„THHId on võrreldavad, kui nad kajastavad ainult erinevusi hinnamuutustes või siseriiklikes tarbimisharjumustes.

THHId, mis erinevad nende määratlemisel ja arvutamisel kasutatud põhimõtete, meetodite või toimimisviiside poolest, ei ole võrreldavad.

Komisjon (Eurostat) võtab vastu eeskirjad, mida tuleb THHIde võrreldavuse tagamiseks järgida. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.”

8 Määruse nr 2494/95 artikli 5 „Ajakava ja erandid” lõikes 3 on sätestatud:

„Käesoleva määruse rakendusmeetmed, mis on vajalikud THHIde võrreldavuse tagamiseks ning nende usaldusväärsuse ja asjakohasuse säilitamiseks ja parandamiseks, võtab vastu komisjon pärast EKPga nõu pidamist. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Komisjon küsib EKP-lt arvamuse meetmete kohta, mida ta kavandab komiteele esitada.”

9 Määruse nr 2494/95 artiklis 9 „Tulemuste koostamine” on ette nähtud:

„Liikmesriigid töötlevad Laspeyres’i indeksi tüüpi THHI arvutamiseks kogutud andmeid, mis hõlmavad kõiki rahvusvahelise liigituse COICOP (classification of individual consumption by purpose) […] rühmasid, mida kohandab komisjon võrreldavate THHIde arvutamiseks. Komisjon määrab kindlaks meetodid, menetlused ja valemid, millega tagatakse võrreldavusnõuete täitmine. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.”

10 Määrus nr 2494/95 artikli 14 lõikes 3 on ette nähtud:

„Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468[…] artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.”

Määruse nr 2494/95 rakendusmeetmed kohtuasjas T-261/13

11 Lisaks 9. septembri 1996. aasta määrusele (EÜ) nr 1749/96 tarbijahindade harmoneeritud indekseid käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95 esialgsete rakendusmeetmete kohta (EÜT L 229, lk 3; ELT eriväljaanne 10/01, lk 45) võttis komisjon vastu 20. novembri 1996. aasta määruse (EÜ) nr 2214/96 tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta: THHI osaindeksite edastamine ja levitamine (EÜT L 296, lk 8; ELT eriväljaanne 10/01, lk 53), mida on muudetud korduvalt; viimati komisjoni 11. veebruari 2013. aasta määrusega (EL) nr 119/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2214/96 (tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta: THHI osaindeksite edastamine ja levitamine) seoses konstantse maksumääraga tarbijahindade harmoneeritud indeksite kehtestamisega (ELT L 41, lk 1).

12 Määruse nr 119/2013 artikli 1 punktiga 1 lisati määruse nr 2214/96 artiklile 2 teine lõik, milles on ette nähtud, et „konstantse maksumääraga tarbijahindade harmoneeritud indeksid” (edaspidi „THHI-KM”) tähendavad indekseid, mille abil mõõdetakse tarbijahindade muutusi ilma samal ajavahemikul toodete maksumäärades toimuvate muutuste mõjuta.

13 Määruse nr 119/2013 artikli 1 punktiga 2 asendatakse määruse nr 2214/96 artikli 3 tekst järgmise tekstiga:

„1. Liikmesriigid koostavad ja edastavad komisjonile (Eurostat) iga kuu kõik osaindeksid (I lisa), mille kaal on suurem kui üks tuhandik THHIga hõlmatud kogukulutustest. Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostat) koos iga-aastase jaanuari indeksiga vastavad andmed kaalude kohta.

2. Peale selle koostavad ja edastavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) iga kuu konstantse maksumääraga arvestatud samad osaindeksid (THHI-KM). Komisjon (Eurostat) koostab tihedas koostöös liikmesriikidega juhised, mis pakuvad metoodilist raamistikku THHI-KMi ja osaindeksite arvutamiseks. Põhjendatud juhtudel ajakohastab komisjon (Eurostat) metoodikat kooskõlas Euroopa statistikasüsteemi komitee poolt heaks kiidetud menetluskorraga.

3. Indeksid edastatakse vastavalt komisjoni (Eurostat) poolt kehtestatud andmete ja metaandmete edastamise normidele ja korrale."

Määruse nr 2494/95 rakendusmeetmed kohtuasjas T-86/14

14 Komisjon võttis 1. veebruaril 2013 vastu määruse (EL) nr 93/2013, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95 (tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta) rakendamiseks seoses omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksi loomisega (ELT L 33, lk 14).

15 Määruse nr 93/2013 artiklis 1 on sätestatud, et selle määrusega „luuakse omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksid, et parandada […] [THHI] asjakohasust ja võrreldavust."

16 Määruse nr 93/2013 artiklis 4 „Metoodiline juhend" on ette nähtud:

„1. Komisjon (Eurostat) koostab tihedas koostöös liikmesriikidega juhendi, milles esitatakse metoodiline raamistik käesoleva määruse alusel toodetavate omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksi ja eluaseme hinnaindeksi jaoks (edaspidi „metoodiline juhend"). Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel komisjon (Eurostat) uuendab juhendit, vastavalt menetluskorrale, mille kiidab heaks statistikasüsteemi komitee.

2. Omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksi ja eluaseme hinnaindeksi koostamisel kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 223/2009 […] artikli 12 lõikes 1 osutatud kvaliteedikriteeriume.

3. Liikmesriigid esitavad nõudmisel komisjonile (Eurostatile) vajaliku teabe, et hinnata omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksi ja eluaseme hinnaindeksi vastavust käesoleva määruse sätetele.

17 Määruse nr 93/2013 artikli 5 lõikes 1 on ette nähtud, et „[l]iikmesriigid koostavad ja esitavad komisjonile (Eurostatile) hinnaindeksid artiklis 3 sätestatud kategooriate kohta metoodilise juhendi kohaselt".

Statistikaalased õigusnormid

18 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määruses (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, lk 164) on

märgitud, et tuleb tugevdada koostööd ja kooskõlastamist asutuste vahel, mis annavad panuse Euroopa statistika arendamisse, tegemisse ja levitamisse (põhjendus 1) ja selleks, et suurendada usaldust Euroopa statistika vastu, peaksid siseriiklikud statistikaasutused kõigis liikmesriikides ja ühenduse statistikaasutus komisjonis olema ametialaselt sõltumatud ning tagama Euroopa statistika erapooletu ja kvaliteetse tegemise (põhjendus 20).

19 Määruse nr 223/2009 artiklis 6 on sätestatud:

« 1. Ühenduse statistikaasutusele, kes on komisjoni poolt määratud arendama, tegema ja levitama Euroopa statistikat, osutatakse käesolevas määruses sõnadega „komisjon (Eurostat)”.

2. Ühenduse tasandil tagab komisjon (Eurostat) Euroopa statistika tegemise vastavalt kehtestatud eeskirjadele ja statistikaalastele põhimõtetele. Seega on ta ainupädev otsustama protsesside, statistikaalaste meetodite, standardite ja menetluste üle ning avaldatavate statistiliste andmete sisu ja avaldamise ajastuse üle.

[…]”.

20 Määruse nr 223/2009 artiklis 12 on eelkõige ette nähtud, et „[t]ulemuste kvaliteedi tagamiseks arendatakse, tehakse ja levitatakse Euroopa statistikat ühtsete standardite ja ühtlustatud meetodite alusel”.

21 Komisjoni 17. septembri 2012. aasta otsuse 2012/504/EL Eurostati kohta (ELT L 251, lk 49) artikli 3 alusel loodi Eurostat (Euroopa Liidu Statistikaamet) kui liidu statistikaasutus, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 6 lõikes 1 ja mida määratleti komisjoni talitusena, mida juhib peadirektor. Selle ülesanne on Euroopa statistika arendamine, koostamine ja levitamine ning otsuse 2012/504 artikli 6 lõike 1 punktis b on sätestatud, et eelkõige arendab ja tõhustab Eurostat statistilisi standardeid, meetodeid ja protseduure.

22 Otsuse 2012/504 artikli 7 lõikes 1 on ette nähtud, et „Euroopa statistika puhul on Eurostati peadirektor ainupädev otsustama protsesside, statistiliste meetodite, standardite ja menetluste üle ning avaldatavate statistiliste andmete sisu ja avaldamise ajakava üle, kooskõlas Euroopa statistikaprogrammi ja iga-aastase tööprogrammiga”. Lisaks on täpsustatud, et „[n]ende statistikaalaste ülesannete täitmisel tegutseb Eurostati peadirektor sõltumatult” ja „ta ei taotle ega võta vastu juhtnööre liidu institutsioonidelt ega asutustelt, liikmesriikide valitsustelt ega muudelt institutsioonidelt, asutuselt, ametitelt ega üksustelt”.

Käesolevate hagide ese

23 Nagu nähtub eelnevalt välja toodud õiguslikust raamistikust, on määrusega nr 2494/95 kehtestatud liidu tasandil võrreldavate tarbijahinnaindeksite arvutamiseks vajalikud statistilised alused. Indeksite võrreldavuse tingimuste täitmiseks on vastu võetud erinevaid määrusi, muu hulgas käesolevates kohtuasjades kõne all olevad määrused nr 119/2013 ja nr 93/2013.

24 Madalmaade Kuningriik märgib, et ta oli kõnealuste määruste väljatöötamise ajal nende vastuvõtmise vastu. Ta avaldas kahetsust, et määruse nr 119/2013 artikli 1 punktis 2 ja määruse nr 93/2013 artikli 4 lõikes 1 ei ole ette nähtud muud kui juhised ja juhend, milles antakse kohaldatav metoodiline raamistik, mis on vastu võetud vastavalt kontrolliga regulatiivmenetlusele nagu rakendusmeede, hoolimata asjaolust, et nendega soovitakse määruse nr 2494/95 artikli 4 kolmanda lõigu ja artikli 5 lõike 3 kohaselt – nii sisu kui eesmärgi poolest – täpsemalt tagada THHIde võrreldavus ning säilitada nende usaldusväärsus ja asjakohasus ja parandada neid.

25 Seega on määrused nr 119/2013 ja nr 93/2013 käesolevate hagide ese.

Menetlus ja poolte nõuded

26 Madalmaade Kuningriik esitas käesolevad hagid vastavalt 3. mai ja 25. aprilli 2013. aasta hagiavaldustega.

27 Komisjon palus 5. märtsil 2014 kohtuasjad T-261/13 ja T-86/14 liita. Madalmaade Kuningriik märkis 10. märtsil 2014, et ta ei ole liitmise vastu. Üldkohtu kuuenda laiendatud koja presidendi 10. detsembri 2014. aasta määrusega liideti Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 50 alusel suulise menetluse ja kohtuotsuse huvides kohtuasjad T-261/13 ja T-86/14.

28 Menetlust korraldavate meetmete raames paluti pooltel vastata kirjalikult Üldkohtu teatavatele küsimustele.

29 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu suulistele küsimustele kuulati ära 27. veebruari 2015. aasta kohtuistungil.

30 Madalmaade Kuningriik palub Üldkohtul:

— kohtuasjas T-261/13 esitatud hagiavalduses esimese võimalusena tühistada määrus nr 119/2013 ja teise võimalusena tühistada määruse nr 119/2013 artikli 1 punkt 2;

— kohtuasjas T-86/14 esitatud hagiavalduses esimese võimalusena tühistada määrus nr 93/2013 ja teise võimalusena tühistada määruse nr 93/2013 artikli 4 lõige 1;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

31 Komisjon palub Üldkohtul:

— jätta hagiavaldus rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja Madalmaade Kuningriigilt.

Õiguslik käsitlus

32 Esiteks väidab Madalmaade Kuningriik, et rikutud on määruse nr 2494/95 artikli 5 lõiget 3 ja ELL artikli 13 lõiget 2, kuna komisjoni asemel on Eurostati nimetatud üksuseks, kes töötab välja ning ajakohastab juhised ja juhendi, mis aga on õiguslikult siduvad aktid (kohtuasja T-261/13 esimene ja teine väide ning kohtuasja T-86/14 esimene väide). Teiseks väidab ta, teise võimalusena, et rikuti ELTL artikli 338 lõiget 1, kuna THHI-KM-i määratlemiseks kasutatakse juhiseid, mitte ELTL artiklis 288 ette nähtud õiguslikke instrumente (kohtuasja T-261/13 kolmas väide ja kohtuasja T-86/14 teine väide). Kolmandaks väidab ta, kolmanda võimalusena, et rikutud on määruse nr 2494/95 artikli 5 lõiget 3 ja artikli 14 lõiget 3 koostoimes otsuse 1999/468 artikliga 5a, sest ette oleks tulnud näha kontrolliga regulatiivmenetlus (kohtuasja T-261/13 neljas väide ja kohtuasja T-86/14 kolmas väide). Neljandaks leiab Madalmaade Kuningriik, neljanda võimalusena, et rikutud on ELTL artiklit 291 koostoimes määrusega nr 182/2011, kuna juhiste väljatöötamiseks ja aktualiseerimiseks oleks pidanud ette nägema ühe määruses nr 182/2011 ette nähtud menetlustest (kohtuasja T-261/13 viies väide ja kohtuasja T-86/14 neljas väide).

33 Komisjon lähtub omakorda eeldusest, et kõnealused metoodilised juhendid ei ole õiguslikult siduvad aktid. Ta väidab, et tegemist ei ole rakendusmeetmetega määruse nr 2494/95 artikli 5 lõike 3 tähenduses ega laiemalt rakendusmeetmetega ELTL artikli 291 tähenduses. Tema sõnul on need

dokumendid osa liidu statistikaasutuse ja liikmesriikide statistikainstituutide vahelisest halduskoostööst ning seega võivad need olla välja töötatud juhendite kujul, ilma et neid oleks pidanud vastu võtma kontrolliga regulatiivmenetluses. Komisjon palub kõik esitatud väited tagasi lükata.

34 Kõigepealt rõhutab Üldkohus, et tegelikult soovib Madalmaade Kuningriik esitatud väidetega, et tühistataks määruse nr 119/2013 artikli 1 punkt 2 ja määruse nr 93/2013 artikli 4 lõige 1, mille kohaselt koostab Eurostat tihedas koostöös liikmesriikidega metoodilise raamistiku hinnaindeksite arvutamiseks, ning ajakohastab seda. Madalmaade Kuningriik nõustus lisaks kohtuistungil, et kohtuasjas T-261/13 esitatud hagi tuleb mõista nii, et selles palutakse tühistada üksnes määruse nr 119/2013 artikli 1 punkt 2 ja et kohtuasjas T-86/14 esitatud hagi tuleb mõista nii, et selles palutakse tühistada üksnes määruse nr 93/2013 artikli 4 lõige 1; see kanti kohtuistungi protokolli. Seega tuleb silmas pidada, et käesolevate hagidega soovitakse tegelikult tühistada üksnes vastavalt määruse nr 119/2013 artikli 1 punkt 2 ja määruse nr 93/2013 artikli 4 lõige 1.

35 Üldkohus leiab, et kontrollida tuleb väiteid, mille kohaselt on rikutud määruse nr 2494/95 artikli 5 lõiget 3 ja artikli 14 lõiget 3 koostoimes otsuse 1999/468 artikliga 5a, kuna ette oleks tulnud näha kontrolliga regulatiivmenetlus (kohtuasja T-261/13 neljas väide ja kohtuasja T-86/14 kolmas väide).

36 Selle kohta väidab Madalmaade Kuningriik, et määruse nr 2494/95 artikli 5 lõikes 3 ja artikli 14 lõikes 3 on kontrolliga regulatiivmenetlus ette nähtud nii kõnealuse määruse rakendusmeetmete vastuvõtmiseks kui ka nende rakendusmeetmete rakendusmeetmete vastuvõtmiseks. Tema sõnul kahjustavad aga vaidlustatud sätted – milles on ette nähtud, et Eurostat koostab metoodilise raamistiku ja tagab selle ajakohastamise ilma kohustuseta järgida kontrolliga regulatiivmenetlust – liidu „institutsioonidevahelist tasakaalu” ning seetõttu tuleb need tühistada.

37 Komisjon rõhutab omakorda, et kõnealune metoodiline raamistik ei kujuta endast õiguslikult siduvat rakendusmeedet määruse nr 2494/95 artikli 5 lõike 3 tähenduses ning seega ei pea seda võtma vastu kontrolliga regulatiivmenetluse käigus; lisaks ei ole see menetlus sobiv korraldamaks juhiste väljatöötamiseks vajalikku halduskoostööd. Komisjon märgib, et kui võetakse vastu rakendusakt, mis ei ole õiguslikult siduv, ei ole tegemist olukorraga, mille puhul on vajalik, et õigusakti täidetakse ühetaolistel tingimustel. Aktiga, mis ei ole siduv, ei saa ka kehtestada tingimusi ühetaoliseks rakendamiseks.

38 Üldkohus meenutab, et määruse nr 2494/95 artikli 4 kolmandas lõigus ja artikli 5 lõikes 3 (punktid 7 ja 8 eespool) koostoimes sama määruse artikli 14 lõikega 3 (punkt 10 eespool) on ette nähtud, et komisjon võtab vastavalt kontrolliga regulatiivmenetlusele vastu vajalikud rakendusmeetmed, tagamaks THHI võrreldavus. Samuti on kontrolliga regulatiivmenetluse kohaldamine ette nähtud määruse nr 2494/95 artiklis 9 tulemuste koostamise kohta, kui määratakse kindlaks meetodid, menetlus ja valemid, millega tagatakse võrreldavusnõuete täitmine (punkt 9 eespool).

39 Komisjon võttis kontrolliga regulatiivmenetlust kasutades vastu määrused nr 119/2013 ja nr 93/2013, mis on määruse nr 2494/95 rakendusmeetmed.

40 Määruse nr 119/2013 artikli 1 punktis 2 ja määruse nr 93/2013 artikli 4 lõikes 1 on ette nähtud, et komisjon (Eurostat) määrab kindlaks metoodilise raamistiku kõnealuste indeksite, nimelt THHI-KM-i ja omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksite arvutamiseks (edaspidi „OKOEAHI”) tihedas koostöös liikmesriikidega ja seega kontrolliga regulatiivmenetlust kasutamata.

41 Madalmaade Kuningriigi väited kontrolliga regulatiivmenetluse kohta käivate hagide puudumise kohta tõstatavad ka küsimuse, kas komisjon rakendas nõuetekohaselt määrust nr 2494/95, kui ta andis vaidlustatud sätetes Eurostatile õiguse kontrolliga regulatiivmenetlust kasutamata koostada metoodiline raamistik hinnaindeksite arvutamiseks ja seda ajakohastada.

42 Siinkohal tuletab Üldkohus meelde, et ELTL artikli 291 lõikes 2 on ette nähtud, et kui liidu õiguslikult siduvate aktide rakendamiseks on vaja ühetaolisi tingimusi, antakse nende õigusaktide alusel rakendamisvolitused komisjonile.

43 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et kui komisjonile on ELTL artikli 291 lõike 2 alusel antud rakenduspädevus, peab ta täpsustama seadusandliku akti sisu, et tagada selle rakendamine kõigis liikmesriikides ühetaolistel tingimustel (kohtuotsused, 18.3.2014, komisjon *vs.* parlament ja nõukogu, C-427/12, EKL, EU:C:2014:170, punkt 39, ja 15.10.2014, parlament *vs.* komisjon, C-65/13, EKL, EU:C:2014:2289, punkt 43).

44 Peale selle ilmneb väljakujunenud kohtupraktikast, et oma rakenduspädevuse raames, mille piire hinnatakse eelkõige asjaomase seadusandliku akti üldistest põhieesmärkidest lähtudes, võib komisjon vastu võtta kõik alusakti rakendamiseks vajalikud ja tarvilikud rakendusmeetmed eeldusel, et need ei ole alusaktiga vastuolus (vt kohtuotsus, parlament *vs.* komisjon, punkt 43 eespool, EU:C:2014:2289, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika).

45 Veel tuleb märkida, et komisjon täpsustab seadusandlikku akti käesoleva kohtuotsuse punktis 43 viidatud kohtupraktika tähenduses, kui tema vastuvõetud rakendusakti sätted esiteks järgivad seadusandliku akti üldisi põhieesmärke ja teiseks on vajalikud või kasulikud selle rakendamiseks (vt selle kohta kohtuotsus parlament *vs.* komisjon, punkt 43 eespool, EU:C:2014:2289, punkt 46).

46 Käesoleval juhul tuleb seoses järgitavate üldeesmärkidega meenutada, et majandus- ja rahaliidu loomisel ja selleks, et saavutada hindade stabiilsuse kõrge tase, tuleb inflatsiooni arvutada tarbijahinnaindeksi abil võrreldavatel alustel, võttes arvesse siseriiklike määratluste erinevusi (määruse nr 2494/95 põhjendused 1 ja 2). Kohaldatavate õigusnormide eesmärk on niisiis luua vajalik statistiline alus, millest lähtudes arvutada liidus tarbijahindade võrreldavaid indekseid, et rahapoliitika juhtimisel oleks olemas usaldusväärsed inflatsiooni mõõtmise vahendid. Määruse nr 2494/95 põhjenduses 3 on selle kohta meelde tuletatud, et liidu maksu- ja rahapoliitikaga tegelevatel ametivõimudel on inflatsioonimäärade võrdlemiseks makromajanduslikus ja rahvusvahelises kontekstis vaja korrapäraselt ja õigel ajal saada tarbijahinnaindekseid, mis erinevad siseriiklikel ja mikromajanduslikel eesmärkidel kasutatavatest.

47 Antud kontekstis tuleb käesolevate hagidega vaidlustatud sätete kohaselt võtta vastu metoodiline raamistik, mis seisneb määruse nr 2494/95 ühetaolistel tingimustel rakendamiseks vajalikes või selleks kasulikes meetmetes. Metoodilise raamistiku sätete eesmärk on kehtestada põhimõtted, meetodid või toimimisviisid, mis loovad võimaluse THHI-de võrdlemiseks määruse nr 2494/95 artikli 4 teise lõigu tähenduses (punkt 7 eespool) ja need sätted on niisiis osa reeglitest, mida tuleb järgida selleks, et THHI-d oleksid võrreldavad, nagu on ette nähtud määruse nr 2494/95 artikli 4 kolmandas lõigus ja artikli 5 lõikes 3.

48 Seega on metoodiline raamistik rakendusmeede, mida peab järgima selleks, et kohaldatavatel määrustel oleks kasulik mõju ning oleks tagatud THHI-de võrreldavus. Niisugusena on metoodiline raamistik seega koos määrustega nr 93/2013 ja nr 119/2013 määruse nr 2494/95 rakendusmeede, mis on vajalik THHI-de võrreldavuse tagamiseks ning nende usaldusväärsuse ja asjakohasuse säilitamiseks ja parandamiseks, määruse nr 2494/95 artikli 4 kolmanda lõigu ja artikli 5 lõike 3 tähenduses.

49 Siinkohal tuleb aga meenutada, et liidu institutsioonide tahte formuleerumist puudutavad eeskirjad kehtestatakse aluslepinguga, mitte liikmesriikide või institutsioonide endi poolt. Kui pidada lubatavaks, et institutsioonil on võimalus kehtestada tuletatud õiguslikke aluseid – kas akti vastuvõtmisel kohaldatava menetluse rangemaks muutmise või lihtsustamise suunas –, tähendaks see talle suurema seadusandliku pädevuse andmist kui see, mis on aluslepinguga ette nähtud. Ühtlasi võimaldaks see vastaval institutsioonil kahjustada institutsioonidevahelise tasakaalu põhimõtet, mille kohaselt on

nõutud, et iga institutsioon arvestab oma pädevuse teostamisel teiste institutsioonide pädevusega (vt analoogia alusel kohtuotsus, 6.5.2008, parlament *vs.* nõukogu, C-133/06, EKL, EU:C:2008:257, punktid 54–57).

50 Sellest tuleneb, et vaidlustatud sätetes oleks määrusest nr 2494/95 lähtudes pidanud vajalike rakendusmeetmete vastuvõtmiseks ette nägema kontrolliga regulatiivmenetluse.

51 Komisjoni argumendid ei lükka seda järeldust ümber.

52 Esiteks märgib komisjon, et kõnealune metoodiline raamistik, mis ei ole õigusakt ELTL artikli 288 tähenduses, ei ole õiguslikult siduv rakendusmeede ning seega ei pea seda võtma vastu kontrolliga regulatiivmenetluse käigus.

53 Siiski tuleb märkida, et metoodilist raamistikku on vaja täpsustamaks olemasolevaid määrusi ja täiendamaks neid põhimõtete, meetodite või toimimisviisidega, selleks et koostatavad indeksid vastaksid määruse nr 2494/95 artiklites 4 ja 5 nõutavatele võrreldavuse tingimustele. Järelikult on raamistik põhimõtteliselt samal alusel nagu määrused nr 93/2013 ja nr 119/2013 seadusandliku akti – st määruse nr 2494/95 – sisu täpsustav akt, et tagada selle rakendamine võrreldavate THHI-de saamiseks ühetaolistel tingimustel.

54 Seda järeldust kinnitavad ühtlasi käesolevate kohtuasjade asjaolud. THHI-KM-i puhul on määruses nr 119/2013 piirdutud nende põhimõtte ette nägemisega; THHI-KM-i ja osaindeksite arvutamise osas on seal viidatud metoodilisele raamistikule, mis praegusel juhul kujutab endast eelkõige 2011. aastal kehtestatud „metoodikat". Tuleb aga tuvastada, et see „metoodika" sisaldab eelkõige juhiseid maksuliikide kohta, mida kas tuleb arvesse võtta või mitte, matemaatilisi valemeid ja võrdlusperioode. See metoodika sisaldab ka vajalikke täpsustusi, et koostatud indeksid vastaksid määruses nr 2494/95 nõutud võrreldavuse tingimustele. Selle kohta on komisjon kohtuistungi ajal lisaks täpsustanud, et andmed arvessevõetava võrdlusperioodi kohta või arvestamisest väljajäetavate maksuliikide kohta, mida on määratletud 2011. aasta „metoodikas", on indeksite võrreldavuse olemuslikud osad ja oleksid pidanud sisalduma määruses nr 119/2013.

55 Ka OKOEAHI-d käsitlevas kohtuasjas T-86/14 nähtub juba määruse nr 93/2013 artikli 5 lõike 1 tekstist, et OKOEAHI-d esitatakse „metoodilise juhendi kohaselt". Seega on määruse nr 93/2013 enda tekstis ette nähtud, et liikmesriigid peavad järgima metoodilist raamistikku ja praktikas on need liikmesriikide statistikainstituudid, kes esitavad indeksid viisil, mis tagaks kohaldatavate määruste rakendamise ühetaolistel tingimustel.

56 Käesolevates kohtuasjades tuleb seega teha järeldus, et metoodiline raamistik, millele viitavad vaidlustatud sätted, on määruse nr 2494/95 rakendusmeede samal alusel kui määrused nr 119/2013 ja nr 93/2013.

57 Tuleb lisada, et see ei mõjuta asjaolu, et kõnealuse metoodilise raamistiku võib välja töötada Eurostat.

58 Määruse nr 2494/95 artikli 4 kolmandas lõigus on otsesõnu Eurostati mainitud. Kui määruse nr 2494/95 artikli 5 lõikes 3 ja artiklis 9 ei ole ka sõnaselgelt ette nähtud, et komisjon annab Eurostatile ülesande panna paika metoodiline raamistik, ei ole seda seal siiski ka keelatud.

59 Peale selle on statistikaalastes õigusnormides täpsemalt sätestatud, et liidu statistikaasutusele, kes on komisjoni poolt määratud arendama, tegema ja levitama Euroopa statistikat, osutatakse sõnadega „komisjon (Eurostat)" ja et liidu tasandil tagab komisjon (Eurostat) Euroopa statistika tegemise vastavalt kehtestatud eeskirjadele ja statistikaalastele juurdunud põhimõtetele. Määruse nr 223/2009 artiklis 6 on selle kohta ette nähtud, et komisjon (Eurostat) on ainupädev otsustama protsesside, statistikaalaste meetodite, standardite ja menetluste üle ning avaldatavate statistiliste andmete sisu ja avaldamise ajastuse üle. Määrust nr 223/2009 rakendades loodi otsusega 2012/504 Eurostat kui liidu

statistikaasutus, millele on osutatud määruse nr 223/2009 artikli 6 lõikes 1 ja mis määratleti komisjoni talitusena, mida juhib peadirektor. Selle statistikaasutuse ülesanne on Euroopa statistika arendamine, koostamine ja levitamine. Selleks töötab ta välja ja arendab eelkõige statistilisi standardeid, meetodeid ja protseduure.

60 Sellest järeldub, et Eurostat kui peadirektoraat on komisjoni pädev talitus, töötamaks välja viidatud metoodilist raamistikku.

61 Samuti puudub igasugune põhjus seada kahtluse alla, et selle metoodilise raamistiku väljatöötamisel on asjakohane halduskoostöö ning Euroopa ja liikmesriikide statistikute omavaheline kooskõlastamine (mille mõju ei ole küll õiguslikult siduv).

62 Samas on tõsi, kui Eurostat on halduskoostöö raames töötanud välja eeskirjad, mida tuleb järgida, ja rakendusmeetmed, mis täpsustavad seadusandliku akti, st määruse nr 2494/95 sisu, et tagada selle rakendamine ühetaolistel tingimustel, ja mis on vajalikud THHI-de võrreldavuse tagamiseks, peab need vastu võtma komisjon pärast kontrolliga regulatiivmenetluse rakendamist, kohaldades määruse nr 2494/95 artikli 4 kolmandat lõiku ja artikli 5 lõiget 3 koostoimes sama määruse artikli 14 lõikega 3.

63 Vaidlustatud sätetes aga ei ole niisugust menetluse käiku ette nähtud.

64 Seega tuleb käesolevates hagides vaidlustatud sätted tühistada seetõttu, et neis on kõnealuse määruse tähenduses endast rakendusmeedet kujutava metoodilise raamistiku vastuvõtmine ette nähtud nii, et selleks ei kasutata kontrolliga regulatiivmenetlust, mis aga rikub nimetatud määrust.

65 Teiseks väidab komisjon, et kontrolliga regulatiivmenetlus ei ole sobiv, et korraldada metoodilise raamistiku kindlaksmääramiseks vajalikku halduskoostööd.

66 Rakendusmeetmena oleks metoodiline raamistik pidanud olema vastu võetud määruses nr 2494/95 ette nähtud menetluse kohaselt, olenemata küsimusest, kas see menetlus on sobiv või mitte.

67 Sarnaselt Madalmaade Kuningriigi öeldule tuleb siinkohal asuda seisukohale, et kui komisjon leidis, et nimetatud menetlus ei ole sobiv, oleks ta pidanud kaaluma määruse nr 2494/95 muutmist. Asjaolu, et komisjon tegi hiljuti niisuguse muudatusettepaneku, millele ta kohtuistungil viitas, ei oma käesoleval juhul tähtsust. Peale selle tundub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse – milles käsitletakse tarbijahindade harmoneeritud indekseid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2494/95 – ettepaneku (COM 2014/724 final) artikli 4 lõike 4 sõnastus selge. Kõnealuse sätte kohaselt määratakse selleks, et tagada ühtsed tingimused, kindlaks võrreldavate harmoneeritud indeksite koostamiseks asjakohane metoodika rakendusaktidega, mis võetakse vastu artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt – viidates nii määruse nr 182/2011 artiklile 5. Järelikult kinnitab see säte, et metoodiline raamistik on rakendusmeede, mille peab vastu võtma selleks ette nähtud menetluse kohaselt.

68 Kolmandaks märgib komisjon, et kui võetakse vastu dokument, mille rakendamine ei ole õiguslikult siduv, ei ole tegemist olukorraga, mille puhul on vajalik, et õigusakti täidetakse ühetaolistel tingimustel. Aktiga, mis ei ole siduv, ei saa ka kehtestada tingimusi ühetaoliseks rakendamiseks.

69 See argument tuleb siiski tagasi lükata. THHI võrreldavuse ja kohaldatavate määruste kasuliku mõju nõuetega on täpsemalt ette nähtud, et vaidlustatud sätetes osundatud metoodilist raamistikku tuleb järgida ja täita ühetaolistel tingimustel, selleks et tagada THHI võrreldavus.

70 Kõigest eeltoodust tuleneb, et põhjendatuks tuleb tunnistada kohtuasja T-261/13 neljas väide ja kohtuasja T-86/14 kolmas väide, mille kohaselt on rikutud määruse nr 2494/95 artikli 5 lõiget 3 ja artikli 14 lõiget 3 koostoimes otsuse 1999/468 artikliga 5a, kuna metoodilise raamistiku vastuvõtmiseks oleks pidanud ette nägema kontrolliga regulatiivmenetluse, sest see raamistik kujutab endast vajalikku rakendusmeedet THHI-de võrreldavuse tagamiseks.

71 Seetõttu tuleb määruse nr 119/2013 artikli 1 punkt 2 ja määruse nr 93/2013 artikli 4 lõige 1 tühistada, ilma et oleks vaja analüüsida teisi väiteid.

Kohtukulud

72 Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb Madalmaade Kuningriigi kohtukulud vastavalt viimase nõuetele välja mõista komisjonilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kuues koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. **Kohtuasjas T-261/13 tühistada komisjoni 11. veebruari 2013. aasta määruse (EL) nr 119/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2214/96 (tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta: THHI osaindeksite edastamine ja levitamine) seoses konstantse maksumääraga tarbijahindade harmoneeritud indeksite kehtestamisega, artikli 1 punkt 2.**

2. **Kohtuasjas T-86/14 tühistada komisjoni 1. veebruari 2013. aasta määruse (EL) nr 93/2013, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95 (tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta) rakendamiseks seoses omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksi loomisega, artikli 4 lõige 1.**

3. **Mõista Madalmaade Kuningriigi kohtukulud välja Euroopa Komisjonilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.**

Frimodt Nielsen Dehousse Wiszniewska-Białecka

Collins Ulloa Rubio

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 23. septembril 2015 Luxembourgis.

Allkirjad